

Det Anarkistiske Bibliotek

Skorpionen nr. 2, 1. årg.

Anarkistisk Organ

Ansvarshavende: Sophus Rasmussen

Ansvarshavende: Sophus Rasmussen
Skorpionen nr. 2, 1. årg.
Anarkistisk Organ
24. Maj 1905

Hentet 01/11/16 fra <https://web.archive.org/web/20071023164502/http://www.anarkister.dk/skorpion.aarg1.nr.2.htm>

da.theanarchistlibrary.org

24. Maj 1905

der brændevin der op. Ligeledes blev det besluttet at sende dem et eksemplar af Albertis Pryglelov, for at de rigtig kunne få indblik i hvor højt kulturstandpunkt vi står på her i Danmark. Derimod blev et forslag om at fremme sædeligheden deroppe, ved også at oprette et bordel, forkastet, da man mente, at befolkningen endnu ikke var moden til ret at påskønne et sådant kulturgode.

Højrebladet »Vort Land's« eftermiddagsudgave det socialdemokratiske blad »Klokken 12« er bleven så begejstret over vort blad, at redaktøren Hr. Dam har tilbudt at stille sit friabonnement på » Sjette Afdeling« til vor disposition. Af hensyn til Klokken 12s mange trængende medarbejdere, har vi dog ikke villet modtage tilbuddet; de er jo så unge endnu og når de nogen tid kommer bort fra deres store forbillede, synes vi, de må kunne reddes. Men vil Hr. Dam endelig have det ud af huset, kan han jo passende lade Børnehjælpskomitéen give det til »Ekstrabladet«. Gør han det, kan han da rose sig af, at han en gang i sit liv har udrettet en virkelig samfundsnyttig gerning.

Kulturbærernes blade. »Ekstrabladet«, som da det begyndte at udkomme, syntes at skulle blive et godt blad, men efter at Edvard Brandes fratrådte redaktørposten og overlod den til Frejlif Olsen, mere og mere har udviklet sig til at blive en farlig konkurrent til »Flyveposten« bringer d. 8 ds., under overskriften: »Anarkister i København – et flyveskrift – et skummelt bladkontor«, en mundfuld, som i vanvid ikke giver afdøde Louis Møllers de værste noget efter. Fjolset, der har begået dette frygtelige sammensurium, som selv den elendigste medarbejder ved Smørumnedres Hønseavlstidende ville skamme sig ved at lægge navn til, skildrer i en sindssvag pærevælling af dynamit, grøntkoner og gulerødder, os anarkister som en frygtelig røverbande, med bomber, hemmelige tegn og hvad der nu ellers hører til for at få hårerne til at rejse sig på folks hoveder. Vi kan berolige Ekstrabladets naive læsere med, at al den dynamit, som klovnen, der har skrevet artiklen, har set gemt under hvidkålshovederne i grøntkælderen, ikke tilhører os, idet det nemlig slet ikke er i grønthandelen, men i kiosken ved siden af, at vi har vor ekspedition. Og der er heller ikke spor hverken af dynamit, kongemordere eller hemmelige tegn.

De blegrøde. »Socialdemokratisk-Forbund«, synes der at gøre sig glædelige symptomer på selverkendelse gældende. Efter hvad der siges, skal det nemlig, blandt den langt overvejende del af hovedbestyrelsens medlemmer være bleven besluttet at foreslå den blodrøde farve som nu benyttes på partiets faner og bannere, afløst af en blegrød. Vi synes at d'herrer, skulle gøre skridtet helt ud og i stedet for indføre den uskyldshvide.

Indhold

Børnehjælpsdagen	5
Arbejderne og samfundsspørgsmålene	6
Digt	8
Fyr og flamme	8
Dræbt sit nyfødte barn	9
Ideologiens bemærkning om realisme.	11
Moralen.	12
Dansk mod.	16
»Anti«	17
Vor Skarnkasse	17

»Anti«

Man har fået en benævnelse på al reaktionen herhjemme i dette lille pjateland, hvor alt drejer sig om politik og politisk embedsstræberi. Det er benævnelsen: »Anti« og så videre.

Som betegnelse for den gamle reaktion og det i betegnelsen udtrykte formål bliver dette et ganske komisk udtryk.

Antisocialister? Bilder man sig virkelig ind at kunne dæmme op mod socialismen, mod selve den økonomiske udvikling som den må og skal forme sig overalt, hvor kapitalen arbejder. Det er selvfølgelig den komplette umulighed.

Socialismen vil komme lige så sikkert, som man ikke kan standse jorden på dens bane omkring solen.

Men så er der det mindre komiske, for ikke at sige sørgelige, at majoriteten af de danske arbejdere går rundt i den dumme tro, at de er forfærdelig røde. De pølser op om politik, valg, hvem de vil have ind i vælgerforeningsstyrelse og – ud igen. Så taler de om pryglelov, om hvem der skal være borgmester, om at sætte sig i skat for valgettens skyld og den slags revnende ligegyldige ting.

Så kommer den lille skorpion og får næppe vendt ret meget på hovedet før disse åndskæmpere er der med deres: Antisocialistblad om »Skorpionen«.

Om ikke vi vidste, hvilken forkvakling social-demokratiske løgnepetere har ført arbejdernes begreber ud i, ville vi være ilde farne.

Skæld os derfor bare ud for »anti«, det rør os ikke. Men hvem der er »anti« skal vi nok føre forklarende bevis for.

Vor Skarnkasse

Næppe tvivlsomt. Pastor Dyekjær har modtaget opfordring til at stille sig som kandidat ved næste folketingsvalg i Ruds-Vedbykredsen. Som god kristen har han dog ikke villet beslutte sig førend han har rådført sig med Vorherre; men da et rigsdagsmandat jo som bekendt lønnes med 10 blanke kroner om dagen, er der næppe tvivl om hvorledes udfaldet af denne rådføring vil blive.

Civilisation. Onsdag den. 3. maj blev der i Bethesda afholdt et møde, hvor Mylius Eriksen var indbudt til at holde foredrag. Hensigten var at drøfte, hvad der, fra dansk side, kan gøres for at bringe nogle hedenske polar-eskimoer, som foredragsholderen har opdaget på sin rejse i Grønland, i fast forbindelse med civilisationen. Resultatet blev, efter hvad vi har ladet os fortælle, at man enedes om at sende en damper med en missionær, en bønnebog og nogle tusinde tøn-

Tag væk af jordens rigdomme, nyd livet medens I har det, og lad dem, der vil forhindre jer deri, fordi de i deres dumhed og snæversynethed tror, der derfor vil blive mindre til dem selv, få at vide, at der skal mere til, end nogle tusinde slavefogeder for at tvinge halvdelen af befolkningen til at lade deres korte liv hengå i en trælsom, glædeløs og trist elendighed.

Dansk mod.

Jakobiner Sørensen går på gaden og spekulerer over denne verdens dårligheder og ondskaber, og hvorledes man bedst kan omstyrte den samfundsordning, der er skyld deri.

Og da han kommer til det resultat, at det kun kan ske ved, at han, gennem en revolution, får alle store og deres slæng af slavefogeder hængt op på lygtepælene, og eventuelt lader sig selv gå samme vej bagefter, begynder han straks i tanker om at rejse barrikaderne. Han spreder sine bloddryppende proklamationer ud til folket, de læser dem med den andagt, som slavesjæle altid føler overfor en førers autoritet, stimler sammen om ham på gaden, slår et par pansere til invalider, plyndrer våbenbutikkerne og slår et par ruder ud. Snart efter høres bøsseknald og kuglerne begynder at hvirle om Sørensens øren; det er soldaterne, der er udkommanderet for at splitte oprørerne og tvinge dem til at være skikkelige. Men modig tager Sørensen sin bøsse, stiger op på barrikaden og står der, med flagrende hår og vildtrullende øjne, medens kuglerne regner ned over ham. – I disse og lignende drømme vandrer han afsted, ryggen retter sig uvilkårlig på ham, ved tanken om hans eget storslåede mod. Men pludselig rives han ud af sine betragtninger; thi lidt foran ham sidder en lille hund og knurrer mistænkeligt, medens den skuler ondskabsfuldt hen til ham.

Han standser sin gang, ser lidt på hunden, som synes ham at se lidt bidsk ud. Det er ikke rart at blive bidt i benene, tænker han og skynder sig over på den anden side, medens hunden ser hånlige efter ham.

Og så drømmer Jakobiner Sørensen videre om sin modige gerning på barrikaden.

* * *

Jakobiner Sørensen hedder alle dem, der føler sig forarget over denne artikel.

Staten er ude af Stand til at overvinde Armoden.

Karl Marx

Børnehjælpsdagen

Når blot folk kan få sig en smule morskab, så giver de gerne på en sådan dag en skærv til det »gode« formål. Thi det er egentlig slet ikke så meget, fordi disse i almindelighed ser armoden eller lader sig anfægte deraf. Men mere fordi de holder af lidt løjer, og – mere sig er nu noget man gerne vil.

I skøn forening laver man da ligefrem grin på fattigdommen og letter sin samvittighed, hvis man da har nogen, – ved som sagt at ofre sin skærv.

Hvor er det væmmeligt.

Det er væmmeligt at se, hvorledes man – både dem, der handler ud fra noget af en følelse og dem, der indbilder sig denne – deltager i denne godgørenhedsfest, som var det overhovedet det ene og tilstrækkelige. At se et stort socialt spørgsmåls dybe alvor forsvinde under gøglets og grinets overtag netop derved, at der til dette spørgsmåls løsning ikke er bidraget mere, end om man gav hvert barn i Danmark en sukkerstang. Ja, det er sørgeligt at se, hvorledes folk, store mænd og små mænd, skuespillere og præster, socialdemokrater og kapitalister, alle sammen forene sig i denne ene og store vildfarelse: Godgørenheden. Og så stiller hele byen sig på hovedet for på en hel dag at skaffe det, som i virkeligheden en enkelt krøsus mageligt kunne give bort alene.

Man kan tigge til en prins, det går bedre an; thi det er ikke social armod, der skal bødes på. Og der er vel også kun færre idioter, som giver til sligt. Og man kan straffe et stakkels menneske, der af sult har tigget eller taget et stykke brød; det er vel forståeligt, fordi der er for få, der tigger eller tager, til at man skulle være kommet til at føle, hvor forkert samfundet er indrettet.

Men at man tigger til børn, for at disse skal kunne få mad for at leve, for at en stor del af byens næste generation kan vokse op, det er en ting der bør være vel egnet til at lukke øjnene op på dem, der sover, at de måtte kunne søge og se armodens virkelige årsag: Kapitalstatens uhjælpelige tilstand.

Og at de må komme til at forstå, at godgørenheden lige så lidt som til noget andet socialt spørgsmåls løsning kan bidrage den mindste smule.

Derfor vil vi denne gang som før og siden give alle dem, som letter deres samvittighed ved denne godgørenhed, den hån, som de tilkommer fra os proletarer. Vi vil ikke glemme, at godgørenheden er lapperi, som blot vil holde dem, hvis maver knurrer og hvis vilje vokser i tømme. Og vi vil oprigtigt ønske, at

jo mere vore børn får, fordi de ikke selv kan tage, at de endnu mere må komme til at hade det elendige samfund, de »opdrages« og vegeterer i.

Jeg har også set arbejdere give til Børnehjælpen. Dér er det selvfølgelig en ægte følelse, der dikterer. Men når f.eks. ikke det gamle vrøvl »adel forpligter« gælder mere, hvorfor da lade »armod forpligte«, når det ikke drjer sig om andet end netop godgørenhed? Hvorfor først give og så løbe til præster og modtage almisse tilbage i herrens navn?

– Der må andet end Børnehjælpsdag til. Der må den menneskenes børnehjælpsdag til, for hvilken initiativets mænd kæmper mod det bestående rundt om i landene, og hvor hine små selv skal komme med, – for en gang at tvinge samfundet ind i humane former.

Jul. S.

Under alle Regeringsformer ligger den afgørende Magt hos Masserne. Det er ikke Konger eller Aristokratier eller Landbesiddere eller Kapitalister, der nogensteds slavebinder Folket. Det er dets egen uvidenhed.

Henry George

Arbejderne og samfundsspørgsmålene

Den bekendte tegner og tænker Johannes Holbæk har engang nedenunder en af sine tegninger skrevet: »Med Alvor taler man om Øl – med Haan om Gud!«

Man kan når man iagttager arbejderens forhold til samfundsspørgsmålene, passende ændre den sidste sætning således, at der kommer til at stå: »Med Alvor taler man om Øl – med Haan om Samfundsspørgsmål«. Thi det er desværre kun alt for sandt, arbejderens interesse for de sociale spørgsmål er – for den store majoritets vedkommende – så usigeligelig ringe, trods det man skulle mene, at den hårde eksistenskamp måtte give anledning nok til at vække interessen. Når man ser den nød, som mange må lide under arbejdsløshedsperioder, medens de andre, som har mere stadigt arbejde fører et trældsomt liv i ubønhørligt slid og slaveri uden dog at komme ud af fattigdommen, så skulle man synes, at disse folk, som dog dagligt er vidne til overklassens luksus, ligefrem måtte tvinges til at forstå uretten i det bestående samfund, tænke over dens årsager og spørge sig selv: »hvorfor er det således, at nogle skal være trølle, andre herrer, kan det da aldrig blive anderledes og i så fald, hvorledes?«

fører selv handlingen: Men trods dette vækker det dog harme og indignation hos folk.

Man vil af disse beviser se, at det er moralen, der skaber loven, og ikke omvendt; thi ellers måtte folk altid betragte det for ret, som loven bød, og når lovene ikke altid er i overensstemmelse med flertallets moralopfattelse, er det fordi de magthavende klasser stadig holder igen på fremskridtet, beskytter det gamle og derved tvinger loven til at sakke et stykke bagefter moralen. Og således vil det stadig gå, så længe folkets flertal endnu har den moral, at en regering er nødvendig for at varetage deres tarv; thi enhver regering – lige meget hvad navn den end har – vil først og fremmest varetage sine egne og sine klassefællers tarv, og disse kan kun blive i strid med det arbejdende folks, lige så vel som slaveejerens interesser altid må være i modstrid til slavens.

Hos de folk, der opmærksomt iagttager tidens fænomener, kan der ikke næres tvivl om, at samfundsordningen er gået ind i sidste akt. Den økonomiske udvikling – maskinernes kolossale udbredelse og arbejdets deling – har ved at skabe en uhyre arbejdsløshed, tillige skabt en vældig hær af utilfredse proletarer. Middelklassen – de mindre handlende og selvstændige håndværkere – som før var så stor, må bukke under i kampen mod kapitalisternes stordrift, og begynder nu at svinde bort, trods det, at det småborgerlige parti – Socialdemokratiet – på trods af udviklingen – stadig søger at opretholde den.

Overalt er det stordriften – storkapitalen – der sejrer. Klasserne udvikler sig mere og mere til kun at omfatte to, nemlig storkapitalister og fattige arbejdere, utilfredsheden breder sig stærkt blandt sidstnævnte, de begynder at indse, at de småting, der kan udrettes gennem deres faglige organisationer og det politiske arbejde, reelt set er aldeles betydningsløst, og de længes efter en ny og retfærdigere samfundstilstand.

Men for at fremskynde den stund, hvor denne længsel bliver til virkelighed, er det nødvendigt, ikke alene at optrække konturerne for det nye samfunds økonomiske grundlag, men tillige for dets moral; thi for at skabe en ny økonomisk orden, må der først skabes en ny moral.

Ved at nedbryde troen på den gamle, efter nutidens kulturstandpunkt grundfalske moral, er det vi anarkister vil give den bestående uretfærdige samfundsorden, sit spark over evigheden. Vi vil lære folket, at denne moral hviler på rent falsk grundsætninger, lære dem, der lider under den, at de ikke skal anerkende den lige så lidt som de love, den har affødt. Vi vil søge at vække proletariatet til bevidsthed om, at alt, hvad der findes på denne klode, tilhører dem lige så vel som alle andre; lære dem, at de ikke af nogle elendige lovparagraffer skal lade sig tvinge til at leve et liv i elendighed og nød.

er ganske i sin orden at bedrage og bestjæle deres medmennesker. Det bedste bevis herfor får man, når man iagttager hvorledes de fleste af dem, der snyder deres skrædder eller skomager, selv om de overfor kammerater ofte sætter sig en ligefrem ære i at have gjort dette, dog når de møder samme skrædder eller skomager på gaden, lusker over på den anden side, og skammer sig ved at se vedkommende ind i øjnene. Jeg ved det af erfaring med mig selv; thi det er først de senere års eftertanke, der har bragt mig ud af den vildfarelse, at det skulle være en umoralsk handling at bedrage sine medmennesker. Når hele eksistenskampen alligevel ikke er andet end en kamp om hverandres ejendom, hvorfor så lade en dum moral opsætte regler for hvilke måder man bør tilegne sig denne på.

Men alene det, at folk over for deres kammerater vedgår, at de snyder deres medmennesker, er et glædeligt tegn på en moralændring vedrørende begrebet om ejendomsretten.

Et andet bevis på, at moralen om ejendomsretten befinder sig i en ændringsperiode, vil man også se hver gang aviserne kan melde om et eller andet dristig udført tyveri, falskmøntneri eller lignende. Taler man med folk derom, vil man snart mærke, at de i virkeligheden snarere beundrer gerningsmanden end egentlig regner ham til nogen last. Og i de allerfleste tilfælde vil vedkommende udvikle sig i lange beretninger om hvorledes han selv ville havde båret sig ad, i fald det var ham, der havde begået forbrydelsen – et godt bevis for, at vedkommende selv i tankerne sysler med den slags eksperimenter, og kun, af vanskelighederne ved at udføre dem, og mangelen på energi til at overvinde disse, lader sig afholde fra at gøre tanken til virkelighed. At de dog alligevel ofte angiver tyven, i fald de tilfældig støder på ham, skyldes mere en dum hang til at spille »Sherlock Holmes«, end egentlig modvilje over for tyven, med mindre det er deres egne ejendele han har forgrebet sig på; thi så bliver det hævnfølelsen, eller måske kun håbet om atter at få det stjåldne igen, der gør sig gældende.

Tager man nu andre forbrydelser, f.eks. mord, vold, voldtægt eller lignende, som lige så vel er, strafbare efter lovene vil man derimod opdage, at folk i den henseende har et ganske andet syn på forbrydelsen. I stedet for beundring hører man nu harme og foragt udtalt over forbryderen, hvilket beviser, at folk, har den anskuelse, at disse handlinger er umoralske. På den anden side kan man også træffe mange tilfælde, hvor lovene giver ret, ja endog selv medvirker til at udføre handlinger, der af mange folk betragtes som uretfærdige og umoralske. Et eksempel herpå har man, når en husvært lader en fattig familie smide på gaden. Det er fuldt ud lovlig, og lovens autoriserede håndlangere ud-

Men se om de gør det. I alt fald er det en meget ringe part.

Det højeste, de fleste har drevet det til i den retning, er at tro på virkeliggørelsen af de småreformer, de socialdemokratiske lappeskræddere daglig holder dem for øje, og vil man spørge en arbejder om, hvad socialismens opgave og mål er, vil man som oftest få det svar: »Ja, det er jo højere løn og 8-timers arbejdsdag!« Hvis man da ikke, som det hændte mig, får det, efter den måde, Socialdemokratiet praktiserer socialismen på, ganske træffende svar: »Ja, det er vel at få ham – Borgbjærg gjort til minister!«

Og ville man tage sig for at oplyse dem om, hvad socialismen virkelig tilstræber, og søge at forklare dens mål og midler, så vil man hos en meget stor del kun møde uforståenhed eller hån.

Jeg har da også haft talrige eksempler på, at arbejdere, som dog ønsker at blive betragtet som intelligente, over for mine og andres forsøg på at forklare dem socialismen, på alle mulige måder har søgt at slå diskussionen hen i grin ved at komme med dumme vittigheder i stedet for at være taknemlige for, at man i det hele taget vil gøre sig den ulejlighed at oplyse dem derom. Og det endskønt samme arbejdere til tider har lidt sådan under de bestående samfundsforhold, at de har været ved at gå til grunde af nød.

Men vil man derimod give sig til at diskutere med dem om en Tuborg Pilsner eller en Gamle Lagerøl smager bedst, så er de med; så kan de få munden på gød og hjernen i cirkulation, og så taler de ikke mere i grin, men i fuldt alvor.

Nu må man ganske vist indrømme, at de begreber de får om socialismens gennem de blade – »Social-Demokraten« og »Folkets Avis«, – der væsentlig bliver læste af arbejderne, ikke er meget retledende eller egnet til at vække deres tænkeevne; men man skulle synes, at alene tanken om et nyt samfund måtte være af så stor betydning for dem, der lider så meget under det gamle, at de af sig selv søgte oplysninger derom, gennem de bøger og blade, der behandler sådanne spørgsmål. Og når de alligevel ikke gør det, kan der kun være to grunde derfor, nemlig: At de enten er ganske utilladelig sløve og dumme, eller – hvad jeg nærmest er tilbøjelig til at antage – at de tror så fuldt og fast på »Social-Demokraten«s visdom og førernes storslåethed, at de ville betragte det for ligefrem forargeligt selv at tænke med. Med andre ord, det er den samme blinde autoritetstro, der gør sig gældende her, som iblandt »Indre Missions« naive får, og parolen: »Tro, men tænk ikke«, som »Social-Demokraten« i sin kamp for selv at vinde tilhængere, så ofte er draget til felts imod sine modstandere – de religiøse – er nu bleven sat i højsædet inden for deres egen lejr. De arbejdere, som førend Socialdemokratiet kom frem, var kristne i kraft af denne blinde underkasten sig autoriteten og tilbedelsen af guddommen, de lader sig

nu, efter at »Social-Demokraten« har fået dem »oplyst« til tilhængere af sig, lige så blindt og kritikløst indlulle i troen på nogle umulige statskonstruktioner og falder andægtig på knæ for deres nye guder – nogle middelmådige, oplæste frasemaskiner. I stedet for at tage spørgsmålene op til alvorlig drøftelse, underkaste dem kritik og i det hele taget tænke lige så selvstændig og alvorligt derover, som de gør, når de diskuterer det andet – mindre vigtige samfundsspørgsmål – om en »Tuborg« er bedre end en »Gammel«.

Men gør de det ikke, vil de aldrig komme bort fra trælleåget og fattigdommen.

Digt

(efter norsk »Anarkisten«)

Mennesketåbe, som tror på en »Gud«,
slynget tilvejrs ved et menneskebud
sætter forstanden i fare.

Dogmernes snærende, uklare glans
lægger slør over hjerte og sans,
menneske, tag dig i vare.

Menneske, spis du af Kundskabens Træ,
det højner tanken og øjet får se
naturen i sandhedens vælde.

Ansvarer vågner, i ondt og i godt,
selv vil du dømmes; men dårskabens slot
og afgudens liv skal det gælde.

å.

* * *

Den form af socialismen, som går under navnet »Social-Demokratiet« med dets fede, velnærede topfigurer og de sultne, nødlidende proletarer forneden er kun en parodi – en karrikatur af socialismen.

Fyr og flamme

... »Det er mangel på evne til selvstændig handling, denne åndssløvhed, viljesvagthed og ulyst til glad at tage fat og hjælpe med, der skyder den rene so-

Men selvfølgelig er ikke altid moralen gået fremad i den retning, vi nu anser for den rette; thi moralen er atter kun et udtryk for det kulturstandpunkt på hvilket menneskene står. Således udviste hele middelalderen et kolosalt tilbagefald i moralsk henseende. Kristendommen, denne efter datidens kulturstandpunkt storslåede morallære, blev misforstået af den tids lavt kultiverede folk, som den endnu den dag i dag bliver det af størsteparten af det tyvende århundredes højt oplyste folk; den blandede sig med alle hånde overtroiske og barnagtige forestillinger og udartede sig efterhånden til at blive en virkelig folkeplage, i det den måde, hvorpå den udlagdes, skabte en stupid friheds- og fremskridtstjædentlig moral. Men set i det hele og store, er dog moralen stadig gået frem, som kulturen og menneskene er det, og det bedste bevis for, at moralen altid nok til sidst skal vide at tvinge lovene og samfundets orden ind under sin vilje, har man såvel i den store franske revolution, som i de omvæltninger, der for tiden foregårovre i Rusland. Thi hvad der sker der, er netop moralen, der tager en dyst med love og den forældede samfundsordening, som en lille herskende klike søger at opretholde.

Når man betragter vort nuværende samfund, vil man også se, at det i virkeligheden mere er moralen, end egentlig lovene, der leder folks handlinger. Hvis f.eks. et menneske, som intet ejer, tager nogle varer på kredit hos en handlende, har denne i virkeligheden, trods alle love, ikke spor af garanti for sine penge, men er udelukkende henvist til at stole på køberens ærlighed – det vil sige: Stole på, at køberen har den moral at man skal betale hvad man skylder. Hvis ikke folk havde denne moral, ville al handel på kredit være umulig; thi lovene er, selv for dem, der ejer noget hvori kan gøres udlæg, så lette at omgå, at den, der virkelig vil undlade at betale, meget godt kan blive fri.

For tiden er moralen – særlig om ejendomsretten – stærkt i færd med at ændre sig, hvad, set fra vort standpunkt, er meget glædeligt. Mange finder det ikke mere så forfærdelig umoralsk at snyde deres medmennesker, de begynder mere og mere at få færden af, at grunden er hele den eksistenskamp, vi civiliserede mennesker fører, ikke andet end en evindelig stræben efter at snyde, bedrage og rane fra hverandre, og de indser, at enten man gør dette på lovlig eller ulovlig vis, kan – moralsk set – omtrent komme ud på et. Derfor er kreditforholdene også så vanskelige nu for tiden findes over snart hele den civiliserede verden, for en ikke ringe del skyldes denne moralændring og de deraf følgende vanskeligheder, ved at skaffe kredit, til alle slags økonomiske foretagender.

Det er dog kun meget få mennesker der endnu har frigjort sig så fuldstændig fra fordommen om ejendomsretten, at de klart er sig bevidste, at det moralsk set

- Realistens ideal er den virksomme, varige virkelighed. – Det har egentlig intet med forretning eller andre privilegier at gøre. –
- Noget andet er idealismens ideal, som kaldes atomisme og medfører formernes ophør. –

Dada.

Moralen.

Ethvert samfunds ordning er et udtryk for den moral, der er gældende, eller rettere, for nogen tid tilbage var gældende, blandt dets medlemmer.

Der er dem, der påstår det modsatte og hævder, at det er samfundsordningen, dvs. samfundets love, der skaber moralen, og overfladig set kan dette også synes rigtig. Når lovene f.eks. påbyder, at man skal respektere ejendomsretten og opsætter straffe for dem, der ikke gør dette, er man tilbøjelig til at mene, at det er disse love, der skaber følelsen af, at det er en lav handling at stjæle, snyde eller bedrage. Tænker man rigtig der over vil man dog snart opdage, at det ikke forholder sig således, og at det ikke er loven der har skabt moralen, men denne der har skabt loven.

Man må helst undersøge spørgsmålet fra grunden af og spørge: Hvorledes har menneskene fået f.eks. loven om ejendomsretten – hvorledes er denne opstået? Må det ikke være sket ved, at menneskene, i hine perioder hvor de, som naturfolk, levede sammen i små samfund, grundet på deres ringe evner til at tilvejebringe livsfornödenhederne, har anset det for uret, at den ene tog hvad den anden havde erhvervet sig ved møjsommeligt arbejde? Må moralen herom ikke nødvendigvis være kommet først og have skabt lovene eller rettere reglerne, for at tvinge de enkelte, som følte lyst til at skeje ud, ind under majoritetens vilje? Jeg mener jo! Moralens om ejendomsretten er først opstået, i tider hvor menneskenes lave kulturtrin gjorde den nødvendig, og denne moral er så efterhånden bleven til lov.

Og efterhånden som moralen har ændret sig, har lovene fulgt efter, stedse i trit med kulturen, og først da menneskene er komne ind på det skråplan at lade deres fælles interesser varetage af enkelte førere, og lægge en magt i hænderne på disse, begynder moral og love at komme i strid med hinanden. Men selv om det jævnlig er sket, at lovene grundet på magthavernes vilkårlighed, er sakket langt bag efter moralen, har det dog stadig vist sig, at denne tilsidst har sejret og tvunget magthaverne til at ændre kurs.

cialisme så langt ud i fremtiden. Thi når menneskene ikke engang vil bestille noget, når det gælder deres egen velfærd, hvordan skal det så gå, når alle i lige høj grad skulle høste udbyttet af deres arbejde.«

Det er Elbert Hubbard, der skriver dette i sin pjece: »Et budskab til Garcia«, – et lille skrift, der, som det siges i indledningen, er en varm hyldelse til de mænd, der kan handle selvstændigt, der har initiativ, der virkelig udretter noget, noget positivt, de mænd, som man trænger mest til verden over ...

Denne pjece kan f.eks. anbefales til de folk, der – uden at kende anarkisternes teorier – lader hånt om dem. Den vil være dem en spore til med energi at søge kundskab om anarkismen, til, når de har prøvet dens ægthed, at gøre fælles sag mod os anarkister.

Det er »den målbevidste, energiske udholdenhed..., den fasthed i beslutningen, der ikke hviler, før den har nået målet,« den, Tolstoj i sin ungdom ikke fandt i sit hjemland, men som han har vakt, og som nu har tændt det gamle Rusland i brand – den er det, der snart også skal få de anarkistiske idéer spredte og få sat omkalfatringen i værk, når nutidssamfundet er omspændt af flammer.

I en artikel om Kropotkin understreger G. Brandes denne ildnende udtalelse af ham: »Vær stærk! Udgyd din lidenskab og din ånds kraft – og din forstand, din kærlighed, din dådstrang vil strømme over i andre.« Dette »semper ardens« *) har Kropotkin også forkyndt i »Erobringen af brødet«, hvor han efter at have vist, at revolutionen ikke skal løbe nogen fare for at gå til grunde af sult, siger: »Faren ligger ikke dér, den ligger i fejheden, fordømmene og i halvgjort gerning. Faren er dér, hvor Danton så den, da han råbte til Frankrig: 'Mod, mod, bare mod.' Frem for alt mod og forstand og viljen skal snart følge efter.«

–
Vor store banebryder har ret. Det er bedre at være som ild, der flammer, end som sluknede gløder eller slakker.

*) betyder: »altid fyr og flamme«.

Dræbt sit nyfødte barn

Der hengår snart ikke en uge uden man hører om en eller flere af disse sorgelige tildragelser, hvor moderen i fortvivelse dræber sit nyfødte barn, fordi hun – forladt af faderen – ikke ser sig i stand til at forsørge det.

Det er vist de færreste, der – når de læser om et sådant drab – ikke udbryder eller i hvert fald tænker: »Hvilke dog en unaturlig moder, hvor grusom må hun ikke være, når hun således med koldt blod har kunnet myrde sit eget barn.

Hun fortjener da ærligt og redeligt et længere ophold i tugthuset!« Thi folk og navnlig dem, der ikke selv rigtig grundig har prøvet fattigdommens tortur, er nu en gang så tankeløse. De dømmes alt ud fra deres eget ensidige synspunkt og ved ikke, at et sådant drab måske har skaffet og vil skaffe moderen pinsler, om hvilke vi andre ikke gør os begreb.

Og dog er det en god gerning en sådan moder udøver modsit barn; thi hvad rummer livet vel af glæde og nydelse for et sådant væsen – en fattig piges barn? Født i fattigdom og opvokset i nød og trældom bliver det, så snart det er stort nok til at klare sig selv, kastet ud i livet – ud blandt hele den ubarmhjertige flok, som kalder sig mennesker, men er mere griske end vilde dyr, ud i kampen for tilværelsen. Det kan være hårdt nok at bjerge sig igennem for dem, som er udgået fra de små, tarvelige hjem, men dog har forældrene til at hjælpe sig over de første og værste skær, hvor meget værre må det da ikke være for et sådant stakkels faderløst barn?

Og er det, når vi skal være retfærdige, ikke samfundet mere end moderen, over hvis samvittighed dette mord kommer? Er det ikke hele dette hjerteløse slæng, som opretholder det bestående samfund med dets love, fordomme og tvangsforholdsregler, der tvinger en sådan måder til at begå denne handling?

Jo, det er alle de folk, som opretholder eller hjælper til med at opretholde vort nuværende samfunds skrigende uretfærdige ordning, over hvis hoveder morderblodet kommer – lad dem så blot søge at retfærdiggøre sig med alle deres skinhellige fraser og hykleriske grundsætninger, det er og bliver dog dem, der er de rette mordere.

Denne moder, som selv har prøvet fattigdommen, ved hvad der venter hendes barn, om hun lader det leve. Hun ved, at det en gang få valget mellem trældom og sult eller »tyveri«, som det behager magthaverne at kalde den selvtægt, der i virkeligheden kun er benyttelsen af sin rent menneskelige og naturlige ret til at tilfredsstille livets krav, når man hindres i selv at frembringe, hvad man behøver for at leve, hun ved, at om det får lov til at leve, vil der hele livet igennem klæbe et skammærke til det, fordi dets moder ikke havde sørget for privilegium på »hor«, inden hun indlod sig i forhold til sin elsker, og hun ved, at det også vil blive en lænke om hendes egen fod, en byrde, som hun i sine fattige kår ikke mægter at bære livet igennem. Og i tankerne ser hun sin egen og sit barns fremtid. Hun ser præsternes hadefulde blikke og hører deres hårde, dømmende ord, hun ser de fine »ærbare« fruers hovmodige foragt, de unge lapsedes hånende grin, de »dydige« veninders skadefro smil og de fattige madammers halvt medlidende og halvt spottende blikke. Og fortvivlet som

hun er over sin elskers utroskab og sin egen fattigdom beslutter hun at dræbe barnet – det er jo så lille endnu og mærker intet.

Og når så drabet er begået, når sladre-kællingerne, som længe har anet hendes tilstand og i smug har snakket derom, har fået pladret deres mistanke ud, skynder alle gode samfundsstøtter sig at råbe på hævn – hævn over den formastelige, som vovede at kræne loven, kristendommen og moralen. Sensationspressen skråler op for at tjene sin tøre og giver udførlig beskrivelse af den eftersøgte, og øvrigheden sender sine samvittighedsløse blodhunde ud for at støve offeret op. Og når de så har fanget hende og omhyggeligt har sat lås og slå for fængselsdøren, træder dommerne med de kolde ubarmhjertige miner sammen, for i samfundets navn at dømme.

Ja, det skulle dømme, dette samfund, hvis hele ordning er baseret på at myrde, undertrykke og ødelægge hverandre, og hvis spidser i deres vanvittige higen efter gods og magt, daglig myrder tusinder af mennesker ved sult og nød; thi det er vist det rette dertil. Og i rige folk, som roligt ser på, at millioner af fattige dør af sygdom og nød, fordi I plyndrede dem til det yderste, I skulle føle indignation ved at se en fattig pige i fortvivlelse begå en handling, der i råde langt fra kan komme på siden af de forbrydelser, I daglig begår med koldt blod og roligt overlæg.

Men der kommer vel en tid, hvor proletariatet vågner af sin dvale og får øjnene op for, hvilken blodig undertrykkelse og udbytning det er genstand for af disse herskende klasser, en tid, hvor de taber tålmodigheden, og i deres harme over al den skændighed, de ser, endelig skrider til at gøre regnebrættet op med disse blodigler. Og da kommer måske gengældelsen over dem, der nu dømmer så strengt.

Ideologiens bemærkning om realisme.

– Når et kunstværk er så fuldendt, at det næsten kunne kaldes et naturværk; når kunst og natur smelter sammen til den virkelighed, som er det forbløffende indtryk af at stå overfor noget endnu ikke set og ægte (d. e. varigt) når ikke blot penselstrøg og midler glemmes, men også komponisten, pianisten, skribenten; da står man overfor realisme. –

– Ligesom kunst, natur og virkelighed mødes her, således berører også realisme, idealisme og impressionisme hinanden i dette punkt. –

– Det er sjældent, man står overfor realismen. At skildre en gammel ost udtryksfuldt, fordi den lugter stærkt og slet er realismens karrikatur. –